

Bogdán Angéla

A Gyermekszegénység Elleni Program vizsgálata – Kisvaszar példáján (kutatás közben)

A kutatási témám a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiához illeszkedik, ehhez kapcsolódva a Gyermekszegénység Elleni Program megvalósulását vizsgálja Kisvaszaron. A kutatás célja: a program először országos szinten, majd települési szinten való feltárása; a helyi közösség vizsgálata; illetve a program eredményességének vizsgálata a szakemberek, intézményvezetők szemszögéből, azon felül egy átfogó kép nyújtása a település helyzetéről.

Kisvaszar a Sásdi kistérséghez tartozó szegregátum. A falu egészére jellemző az alacsony státuszú lakosság magas aránya. A cigány, roma háztartások aránya az összes háztartáson belül magas, 90% (A kisvaszariszegregátum..., 2014).

Az 2011-ben indult kistérségi „Gyerekesély program” keretein belül épült a faluban egy közösségi ház, ahol különböző foglalkozások, segítő tevékenységek zajlottak. Emellett a program nagymértékben érintette a helyi óvodát, ahol szülőklubot hoztak létre, melynek keretein belül számos nemzetiségi program is megvalósult. Az óvodában dajkát is alkalmaztak, aki cigány származású volt. Kisvaszaron nincs általános iskola, ezért a gyerekek a szomszédos településre, Vásárosdombóra járnak. A kutatási célok között szerepel az is, hogy betekinthessünk az iskola működésébe, az ott zajló programokba, hogy láthassuk, az iskolai és iskolán kívüli programok hogyan kapcsolódnak egymásba és hogyan segíthetik hátrányos helyzetű tanulókat.

A kutatás fő módszere az interjúkészítés, jelenleg ennél a szakasznál tartok: a programban dolgozó szakemberekkel (regionális koordinátor, közösségi ház vezetője) készítettem interjút, ezt a későbbiekben további (helyszíni) interjúk egészítik ki a kutatást. A módszerek között fontos megemlíteni a statisztikai adatok, valamint az országos, települési és intézményi dokumentumok elemzését is, amire a félig strukturált interjúk vázlatát is építettem.

Kisvaszaron a Gyermekszegénység Elleni Program pályázata 2014-ben zárult le. Addig a közösségi ház a sokoldalú közösségi programok – például tanulást segítő foglalkozások, filmklub, nyári tábor – mellett tisztálkodási-mosási funkciót is betöltött, valamint különböző szakemberek (pl. a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársai) segítették a családokat (Hosszú, 2014). Feltételezésem az volt, hogy a program zárulta után már nem működik úgy és nem tölti be azt a szerepet a közösségi ház, amit a forrás erejéig biztosított. Az eddigi interjúkból az derült ki, hogy részben igazolódott a feltételezésem, mert programok nem zajlanak már a házban, de a gyerekek járnak még be a mai napig a fennálló játékkészlettel játszani. A tisztálkodási lehetőség megszűnt, mivel a közösségi házban áram nincs, a falusi önkormányzatnak nincs annyi pénzügyi bevételi forrása, hogy a továbbiakban fizetni tudja a közösségi ház közműszámláit.

A választott kutatásom még folyamatban van, és a kutatás megkezdése óta egyre inkább tapasztalom, hogy témája nagyon összetett. Terveim szerint fél év múlva lesz elérhető a kutatási eredmények összegzése.

Irodalomjegyzék

47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032. <http://www.complex.hu/kzldat/007h0047.htm/007h0047.htm> [2015. 04. 05.]

A kisvaszari szegregátum bemutatása (2014) In: Cserti Csapó Tibor (szerk.): *Legyen az esély egyenlő. Esélyteremtés a sásdi kistérségben*. PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék– Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás, Pécs. 62-84.

Hosszú Sándor Gergely (2014): Kisvaszar Községi Ház. In: Cserti Csapó Tibor (szerk.): *Legyen az esély egyenlő. Esélyteremtés a sásdi kistérségben*. PTE BTK NTI Romológia és Nevelésszociológia Tanszék– Sásdi Többcélú Kistérségi Társulás, Pécs. 85-96.